

TEMA

Migracions

Anomenem migracions al conjunt de moviments de població que realitzen les persones des del lloc d'origen a un altre de diferent, poden ser interiors o exteriors, temporals o indefinides. Però també voluntàries o forçades. I no sempre aquests moviments migratoris han estat ben vistos en els territoris receptors.

Moviments migratoris

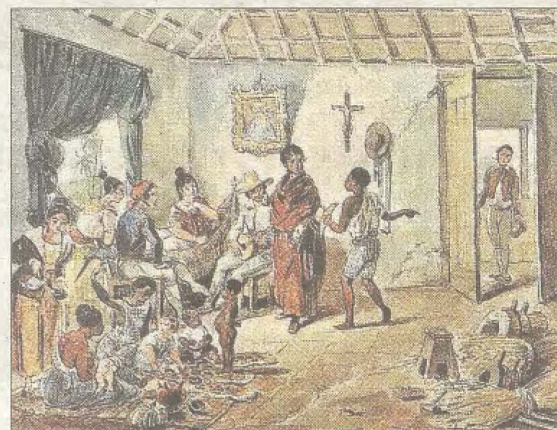
♦ Josep Maria Buades *

No es pot entendre la història de la humanitat sense els moviments migratoris. En menys d'un milió d'anys els homínids varen sortir del seu hàbitat natural a l'Àfrica oriental per poblar tots els continents. L'adaptació a climes tan diversos com l'equatorial o el polar va anar de la mà de canvis culturals en la manera d'alimentar-se, vestir-se o estructurar-se social-

ment.

A la història hi ha hagut moltes migracions violentes. Els cronistes romans registraren la por que causà la irrupció de les hordes hunes d'Àtila al segle V. La Gran Muralla Xinesa o les fortificacions romanes al Rin i al Danubi foren bones temptatives de protegir els imperis d'aquestes incursions foranes, si bé, tant en un cas com en l'altre, a la llarga serviren de ben poc. Però n'hi ha hagut d'altres de més pacífiques o silencioses, com l'arribada a Europa dels pobles eslaus a partir del segle VI o la immigració dels

gitanos des de l'Índia a la baixa edat mitjana.

Alguns moviments migratoris han estat forçats, com el tràfic d'esclaus africans a les colònies americanes o, ja al segle XX, les deportacions massives practicades per Stalin a l'URSS o les neteges ètniques a Iugoslàvia. Però també hi ha hagut moviments migratoris incentivats per governs o empresaris. La

gran emigració europea a Amèrica, especialment entre les dècades de 1880 i 1920, va ser rebuda amb bons ulls per autoritats de diversos països que veieren en l'atracció de mà d'obra estrangera una oportunitat per al desenvolupament econòmic. El cas del Brasil és paradigmàtic en aquest

sentit. Després de la interrupció del comerç atlàntic d'esclaus a mitjans del segle XIX, els *fazendeiros* es trobaren en la necessitat d'importar treballadors per tallar canya de sucre o recollir cafè. I els governs locals els donaren suport subvencionant el cost del viatge de famílies senceres cap al Nou Món.

* Doctor en Història

TEMA

Temporada artística

La Nit de l'Art de Palma es va celebrar per primera vegada el 1996 i fou un esdeveniment pioner a l'Estat espanyol. La idea fou impulsada per una galeria d'art del centre històric amb l'objectiu de compartir amb col·leccionistes, artistes i amants de l'art l'inici de la nova temporada artística.

Una nova cita amb l'art a Palma

♦ Mariana Ramis *

El passat dissabte, 23 de setembre, els carrers de Palma es van omplir d'art: un cop més gràcies a la celebració de la 27a de la Nit de l'Art. Aquest esdeveniment va sorgir per primera vegada en 1996 –convertint-se en la pionera de l'Estat espanyol–, quan una galeria situada en

el centre històric de Palma va iniciar aquesta idea amb la finalitat de donar a conèixer a nous artistes; avui dia aquesta nit es considera una autèntica tradició per a tots aquells interessats en la cultura artística i capaç de reunir una gran multitud de persones.

La ciutat ha comptat amb diversos espais dedicats a l'exposició, des de locals privats, galeries o institucions públiques com a museus; el conjunt d'aquests llocs ha

permès a artistes de qualsevol índole, entre els quals es troben pintors, fotògrafs, escultors o artistes digitals, mostrar i presentar a la societat el seu treball.

Un dels llocs més concorreguts, com cada any, va ser Es Baluard Museu d'Art Contemporani. La seva entrada gratuïta durant l'esdeveniment artístic, a més de les possibilitats de visitar les dues noves exposicions *Music as a Foreign Language* de Carles Congost i Jeremy Deller, i *Romeos, luchadorxs e insecto*

de Dora García. D'altra banda, alguns dels espais públics que van participar en aquesta vetllada i van posar el seu espai a la disposició de l'art van ser el Casal Sollerí o Can Balaguer; sumat a tot això, també va existir un ventall ampli de xerrades, taules rodones i fins i tot rutes organitzades prèviament pels galeristes.

Finalment, un fet a destacar després d'aquesta edició de la Nit de l'Art és l'evolució que la mateixa ha sofert amb els anys i la creixent diversitat i inclusió que es recull actualment. En aquest sentit, quatre dones han estat les més comentades i buscades entre els carrers de Palma, creant un espai que abans no seria possible: Laia Ventayol, Susy Gómez, Teresa Matas i Lin Utzon.

* Graduada en Història a la UIB i màster en Arqueologia a la UGR

TEMA

Lectors i setmanes del llibre

Els lectors tenen oportunitat de veure milers de llibres i les novetats en un espai que any rere any no només es consolida com un puntal sinó que esdevé també festa, com Sant Jordi a Catalunya. També la setmana passada es va poder gaudir de la Setmana del Llibre en català a La Misericòrdia.

Les Illes a la Setmana del Llibre en Català

♦ Josep M. Figueres *

S'acaba de tancar a Barcelona la Setmana del Llibre en Català que des de 1983 presenta llibres de fons i novetats en estands ad hoc. Enguany gairebé 300 expositors, 300 activitats, 160 presentacions, una web espectacular, 60.000 visitants, un 20% més de vendes. La utilitat al món

de les lletres és indubtable i fonamental en moments de competència de pantalles, l'eterna crisi econòmica pel llibre i l'escàs eco dels mitjans de comunicació.

Les Illes han estat presents amb la UIB, l'Institut Estudis Balearics i del món privat amb les Edicions Aïllades d'Eivissa, Documenta Balear, Lleonard Muntaner, Nova Editorial Moll, etc. que mostren l'empenta i dinamisme illenc. Un fet normalitzador és que els autors

illencs són presents als catàlegs del Principat i a la inversa. Els lectors també són d'arreu i, en temps de persecucions institucionals, és bo que el poble menut, la iniciativa privada, en definitiva, el to popular mostri la voluntat de ser d'una llengua. El primer punt és, ho ha de ser, la qualitat: llibres interessants i gratificants perquè el lector hi destini temps i doblers. Quan al rànquing milers de lectors compren per exemple *Les calces al sol*, de Regina Rodríguez Sirvent, un autèntic

fenomen de vendes. Saben que si tothom riu amb aquesta obra ells també ho faran i la literatura no és només la poesia clàssica sinó tota mena de creació...

De les moltes activitats voldríem esmentar la presentació dels premis Mallorca de creació literària que enguany ha estat per Gabriel Ensenyat, Esteve Mulero i Montserrat Butxaca i la presència al programa de 'Xuri' i 'Noto' que han mostrat aquest vestit de creació oral, d'enginy alegre i debat. Ens va agradar molt un Josep Vallverdú, autor de diversos registres i molt estimat no només pels seus fans i pels lleidatans, fent rap als seus cent anys. Podríem, fàcil analogia, dir un Vallverdú de cent a cent!, per molts anys, Setmana i Vallverdú!

* Universitat Autònoma de Barcelona